AgEcon SEARCH
RESEARCH IN AGRICULTURAL & APPLIED ECONOMICS

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search
http://ageconsearch.umn.edu
aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

ECREG STUDIES
Economic and Regional Studies
Studia Ekonomiczne i Regionalne
ISSN 2083-3725 Volume 7, No. 3, 2014
www.ers.edu.pl

ORIGINAL ARTICLE ARTYKUŁ

INVESTMENT ACTIVITY CO-FINANCED THROUGH THE EUROPEAN FUNDS ON THE EXAMPLE OF THE WISZNICE COMMUNE

DZIAŁANIA INWESTYCYJNE WSPÓŁFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ NA PRZYKŁADZIE GMINY WISZNICE

Agnieszka Cyburt
Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska
Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

Summary: The aim of this paper is to present the character and scale of the investment activity of the Wisznice Commune in the years 2010-2012, with particular focus on the investments co-financed through the European Union funds. It also demonstrates the level of activity of the Wisznice Commune's self-government in the absorption of the European funds, in comparison with other rural communes in the Lubelskie Voivodeship. The Author's research proves that the Wisznice Commune is one of the leading rural communes in the Lubelskie Voivodeship in terms of the number of submitted applications, the obtained amount of subsidies per one inhabitant, and the value of investment spending. The scale and character of its investments indicate a high level of activity and innovativeness of its local leaders. In effect, the analysed Commune is also one of the leading rural communes in terms of general development, and can serve as an example to other rural communes in the Lubelskie Voivodeship. The paper quotes from primary and secondary sources of research material.

Key words: commune, European funds, investments, local development

Streszczenie: Celem opracowania jest zaprezentowanie skali i charakteru działań inwestycyjnych podejmowanych przez gminę Wisznice w latach 2010-2012, ze szczególnym uwzględnieniem inwestycji współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Ukazano również aktywność władz samorządowych gminy Wisznice w absorpcji środków UE na tle pozostałych gmin wiejskich województwa lubelskiego. W świetle przeprowadzonych przez Autorkę badań gmina Wisznice znajduje się w czołówce gmin wiejskich województwa lubelskiego pod względem liczby złożonych wniosków, uzyskanej kwoty dotacji w przeliczeniu na 1 mieszkańca oraz wartości wydatków inwestycyjnych. Skala i charakter podejmowanych inwestycji wskazują na wysoce aktywne i innowacyjne działania liderów lokalnych. Wszystko to sprawia, iż badana gmina znajduje się również w czołówce gmin wiejskich pod względem poziomu ogólnego rozwoju i może stanowić przykład dla innych gmin wiejskich województwa lubelskiego. W opracowaniu wykorzystano pierwotne i wtórne źródła materiału badawczego.

Słowa kluczowe: gmina, środki UE, inwestycje, rozwój lokalny

Introduction

The three-level administrative division of Poland, and the different types of self-government units peculiar to every level, incline many researchers to analyse the situation of one particular type of units. Possessing its own property, finance and administration, as well as making the local law, the self-government wields potent instruments for achieving social and economic aims (Grabczuk 2010, p. 9-10).

In the literature of the subject, one may observe a dispute about the distribution of public tasks which are undertaken by the local government: the dualism, and the monism. According to the dualistic approach, the self-government's tasks can be divided into own (self-governmental) and commissioned (by the state) (Gałuszka 2009, p. 28). Meanwhile, the monists claim that self-government's tasks can belong in only one cat-

Wstęp

Obowiązujący w Polsce trójszczeblowy podział terytorialny kraju i funkcjonujący na każdym szczeblu odrębny typ jednostek samorządu terytorialnego skłania wielu badaczy do podejmowania analiz związanych z sytuacją jednostek samorządu terytorialnego określonego typu. Samorząd posiadając własny majątek, finanse oraz administrację a także stanowiąc prawo miejscowe dysponuje poważnymi instrumentami służącymi realizacji celów społeczno-gospodarczych (Grabczuk 2010, s. 9-10).

W literaturze można zauważyć toczący się spór związany z podziałem zadań publicznych realizowanych przez samorząd terytorialny: dualizm zadaniowy oraz monizm zadaniowy. Według pierwszego podejścia zadania samorządu należy podzielić na zadania własne (samorządowe) i zlecone (państwowe) (Gałuszka 2009, s. 28). Zwolennicy podejścia zwanego monizmem zada-

Address for correspondence: *dr Agnieszka Cyburt, Pope John Paul II State School of Higher Education in BialaPodlaska, Sidorska St. 95/97, 21-500 Biała Podlaska, Poland; tel. +48 83 344 99 05; e-mail: a.cyburt@wp.pl;* ***Full text PDF:*** *www.ers.edu.pl; Open-access article.*
Copyright *© Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska, Sidorska 95/97, 21-500 Biała Podlaska;*
Indexation: *Index Copernicus Journal Master List ICV 2013: 6.48; Polish Ministry of Science and Higher Education 2013: 4 points.*

egory, which includes all activities undertaken in the self-government's name and on its responsibility (Dolnicki 2001, p. 166). Moreover, the tasks can be divided into four basic groups: technical infrastructure, social infrastructure, public order and safety, spatial and ecological order. However, it has to be noted that particular types of units deal only with selected aspects of the areas mentioned above. The primary task of self-governments is to cater to the needs of local inhabitants, and to develop the unit itself. They engage in investment activity in order to improve the living conditions of the inhabitants of their units. Local investment policy provides new job opportunities, improves technical infrastructure, and answers the needs of people and businesses with increasing efficiency. At local level, there are many obstacles to the development of infrastructure, the main ones being the procurement of funds and deciding on right investment priorities. In the public sector, spendings are always determined by the source of the funds. Municipalities may cover the costs of their investments with the following: their own resources, public subsidies, revolving resources and aid funds.

The aim of this paper is to demonstrate the character and scale of the investment activity of the Wisznice Commune in the years 2010-2012, with particular focus on the investments co-financed through the European Union funds. Accordingly, it presents the findings of an extensive empirical research carried out in the Wisznice Commune in 2013.

Wisznice was not a random choice, since in this unit the investment expenditure per one inhabitant achieves one of the highest level in the voivodeship. Moreover, its activity in the field of procuring and channelling the European funds has been repeatedly appreciated in various national rankings. One highlight in the Commune's history that this paper draws particular attention to are the results of the 2003 referendum on the ratification of the Treaty of the Republic of Poland's Accession to the European Union. 54 per cent of the Commune's inhabitants were against the accession, with 46 per cent voting for it.

This data indicates that over 10 years ago the majority of Wisznice's inhabitants were sceptical about Poland's membership in the European Union. However, today it is a source of substantial benefits to the Commune. In the last perspective for the years 2007-2013, Wisznice carried out 27 projects co-financed through the European funds, and 2 projects co-financed through the Norway Grants. A wide range of applications for support confirms that the Commune made use of subsidies for social projects (8 projects), and projects within the following programmes: ROP LV[1] (8 projects), HC OP[2] (7 projects), RDP[3] (4 projects), and IE OP[4] (1 project).

[1] ROP LV – Regional Operational Programme for Lubelskie Voivodeship
[2] HC OP – Human Capital Operational Programme
[3] RDP – Rural Development Plan
[4] IE OP - Innovative Economy Operational Programme

niowym twierdzą, że występuje tylko jedna kategoria podziału zadań samorządu, która obejmuje działania w imieniu i na jego odpowiedzialność (Dolnicki 2001, s. 166). Ponadto zadania samorządu terytorialnego można zaklasyfikować do czterech podstawowych grup: infrastruktury technicznej, infrastruktury społecznej, porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz ładu przestrzennego i ekologicznego. Należy jednak zaznaczyć, iż poszczególne typy jednostek w ramach wyżej wymienionych obszarów zajmują się jedynie wybranymi ich aspektami. Podstawowym zadaniem samorządów jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców i rozwój jednostki samorządowej. Samorządy lokalne podejmują działania inwestycyjne mając na celu poprawę lokalnych warunków życia mieszkańców swych jednostek. W wyniku prowadzonej lokalnej polityki inwestycyjnej tworzone są nowe miejsca pracy, poprawie ulega infrastruktura techniczna coraz lepiej zaspokajająca potrzeby mieszkańców i przedsiębiorstw. Rozwój infrastruktury na poziomie lokalnym napotyka wiele trudności, z których najważniejsze to pozyskiwanie środków finansowych oraz wybór właściwych priorytetów inwestycyjnych. W sektorze publicznym wydatki zawsze determinują źródła ich finansowania. Istniejące możliwości pokrywania gminnych wydatków inwestycyjnych to: środki własne, dotacje ze środków publicznych, środki zwrotne oraz środki pomocowe.

Celem opracowania jest zaprezentowanie skali i charakteru działań inwestycyjnych podejmowanych przez gminę Wisznice w latach 2010-2012, ze szczególnym uwzględnieniem inwestycji współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Przedstawiono zatem wyniki pogłębionych badań empirycznych przeprowadzonych na terenie gminy Wisznice w 2013 r.

Gminę Wisznice wybrano celowo, ponieważ jest to jednostka, której wydatki inwestycyjne przypadające na jednego mieszkańca osiągają jeden z najwyższych poziomów w województwie. Dodatkowo wielokrotnie w różnych ogólnopolskich rankingach została doceniona jej aktywność w pozyskiwaniu i wykorzystywaniu funduszy UE. Przyglądając się historii gminy zwrócono szczególnie uwagę na wynik referendum w sprawie wyrażenia zgody na ratyfikację Traktatu dotyczącego przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej z 2003r. Ludność gminy w 54% wypowiedziała się przeciwko przystąpieniu do Unii, zaś za przystąpieniem głosowało 46% mieszkańców.

Dane te pokazują, iż ponad 10 lat temu większość mieszkańców gminy Wisznice sceptycznie podchodziła do uczestnictwa Polski w strukturze UE. Dziś jednak jest to gmina, która w bardzo znaczący sposób korzysta z członkostwa Polski w Wspólnocie Europejskiej. W ostatniej perspektywie 2007-2013 gmina zrealizowała 27 projektów współfinansowanych z funduszy europejskich i 2 projekty z Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Szerokie spektrum aplikacji o wsparcie potwierdza fakt korzystania z dofinansowania projektów społecznych (8 projektów) oraz projektów z nastę-

Besides, taking into account the amount of subsidies per one inhabitant, the Wisznice Commune has obtained one of the largest sums (5187,03 PLN) among rural communities in the Lubelskie Voivodeship. It means that the self-government maintains a high level of activity, and tries to gain financial support for its investments through the European aid funds.

This paper makes use of various tools and methods of graphic presentation of data, i.e., tables, charts and maps.

Investment activity and development of a self-government unit at the local level

The literature of the subject offers more than one definition of local development. However, in this paper local development is understood as a set of quantitative and qualitative transformations in a given area, related to the living standards of its inhabitants and to the functioning of business entities. Thus defined, the development and its related processes are assumed to go in the most desirable direction, which is socially and economically acceptable, and meets the demands of rational land management, environmental protection and protection of cultural heritage – all in a controlled, conscious and deliberate way. Therefore, the main role in the shaping of this development should belong to the Commune's self-government (local authority and officials) (Ziółkowski, Goleń 2006, p. 62). The key factor for local development is the Commune's investment activity, reflected financially in the level of its investment expenditure (Zygmunt, Mach 2011, p. 67). Many definitions of investment focus on the will to achieve a specified flow of cash through the realization of specific economic undertakings (Michalak A. 2007, p. 13-14). However, in the case of municipalities – as they are public entities – one has to adjust the concept of investment to the nature of their activity, and to the range of public tasks that they perform. This is because their investments should principally aim at satisfying the needs of the local Commune, and not merely at making financial profit (Jastrzębska M. 2005, p. 16).

In order to develop, any self-government needs financial means to cover the costs of its investments. These may be obtained from different sources, i.e., the unit's own income, grants-in-aid, and loans (Kosek-Wojnar 2006, p. 85). Therefore, the level of investment expenditure depends mostly on the general income of the Commune, the extent of its running expenses, and the foreign resources procured from outside.

In managing the local development, exploitation of the budget is definitely more probable in the context of spending than in the context of income. This thesis is supported by the fact that the self-government's income is determined to a greater degree by the de-

pujących programów: RPO WL[1] (8 projektów), PO KL[2] (7 projektów), PROW[3] (4 projekty), PO IG[4] (1 projekt).

Ponadto uwzględniając kwotę dotacji przypadającą na jednego mieszkańca gmina Wisznice osiągnęła jeden z najwyższych wyników (5 187,03zł) wśród gmin wiejskich województwa lubelskiego. Świadczy to o dużej aktywności administracji starającej się o dofinansowanie inwestycji ze środków pomocowych UE.

W ramach opracowania wykorzystano metody i narzędzia związane z graficzną prezentacją danych, tj. tabele, wykresy i mapy.

Działania inwestycyjne a rozwój jednostki samorządu terytorialnego szczebla lokalnego

W literaturze brak jednomyślności w definiowaniu rozwoju lokalnego, jednak w niniejszym opracowaniu przyjęto, że rozwój lokalny rozumiany jest jako kompleks ilościowych i jakościowych przeobrażeń, dotyczących danego terytorium, a odnoszących się do poziomu życia mieszkańców i funkcjonowania podmiotów gospodarczych. Tak rozumiany rozwój i związane z nim procesy określa się jako te prowadzące w kierunku najbardziej pożądanym, akceptowanym społecznie i ekonomicznie, zgodnie z wymogami racjonalnego gospodarowania przestrzenią, ochrony środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego, w sposób kontrolowany, świadomy i celowy. Podstawową rolę w kształtowaniu rozwoju powinien zatem spełniać samorząd gminny (władze i administracja samorządowa) (Ziółkowski, Goleń 2006, s. 62). Kluczowym czynnikiem rozwoju lokalnego są działania inwestycyjne podejmowane przez gminę. Finansowym odzwierciedleniem wspomnianych działań jest wielkość ponoszonych przez gminę wydatków inwestycyjnych (Zygmunt, Mach 2011, s. 67). Wiele definicji inwestycji akcentuje przede wszystkim chęć osiągnięcia określonych strumieni pieniężnych w wyniku realizacji określonych przedsięwzięć gospodarczych (Michalak A. 2007, s. 13–14). Gminy jako podmioty publiczne wymagają jednak dostosowania pojęcia inwestycji do specyfiki ich działalności i zakresu realizowanych zadań publicznych. Wynika to bowiem z faktu, że celem inwestycji gmin powinno być przede wszystkim zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnej, a nie dążenie do osiągania wyłącznie korzyści o charakterze finansowym (Jastrzębska M. 2005, s. 16).

Rozwój samorządu wymaga posiadania środków na sfinansowanie zadań inwestycyjnych. Wydatki majątkowe mogą być finansowane z różnych źródeł, tj.: dochodów własnych JST, dotacji celowych oraz pożyczek (Kosek-Wojnar 2006, s. 85). Wielkość wydatków inwestycyjnych zależy więc przede wszystkim od ogólnych dochodów gminy, wysokości wydatków bieżących oraz środków obcych pozyskiwanych z zewnątrz.

[1] RPO WL – Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego
[2] PO KL – Program Operacyjny Kapitał Ludzki
[3] PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
[4] PO IG - Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka

cisions of central authorities; while when spending, the self-governments are more free to choose and change their priorities, and to select a method of co-ordinating their activities undertaken for the benefit of the local Commune. The pattern and directions of spending provide information on what priority tasks are performed in a given financial year.

In the context of self-governments' investment activity, it is important to analyse the two principal questions: their inclination to invest, and their investment capacity.

The investment capacity exists where the self-government possesses free financial means (its own) and outside resources (foreign) procured for the realization of specific undertakings. The investment capacity means also that the self-government is able to make long-term investments (both social and economical) without having to check the realization of its current tasks. Whether an investment is justifiable or not is often determined in practice by financial possibilities (own and foreign resources), and by the Commune's approval. The research carried out by the Author for the aforementioned doctoral thesis proves, however, that the question of investment capacity is not the most crucial. The most important factor turns out to be the human factor (competence, skills, attitudes).

Therefore, one should not forget of the inclination to invest, associated with strong local leadership and personal characteristics of a proficient local leader. In its context, the presence of local leaders becomes a significant issue, and such people may be described as able to turn a given vision into reality. They also know how to motivate others to act, unleashing their creative potential and expanding their imagination, ambitions and aspirations. A good leader should be individualistic, committed, and skilled in execution, communication and organisation. It is good to note that the personal characteristics of people who decide about the Commune's investment policy are also of significance. These include, e.g., education, competence, experience, attitude (active/passive), strategic planning skills, ability to act, and Commune's backing.

In the context of organising projects which are co-financed through the European funds, what is important is the ability to build and run the local partnership, understood as the cooperation of different public and private entities, aimed at discovering innovative methods of problem-solving and at their implementation. The idea of partnership came to Poland from the European Union and has been frequently put into practice since the early 1990s., bringing enormous benefits for local development (Biederman et al. 2004, p. 5).

In order to cover the costs of meeting developmental needs, particularly those belonging to specific social or economical categories, the Commune has

Wykorzystanie budżetu do zarządzania rozwojem lokalnym jest możliwe w znacznie większym stopniu w odniesieniu do wydatków niż dochodów. Teza ta oparta jest na fakcie, iż dochody samorządowe w większym stopniu są zdeterminowane przez rozstrzygnięcia władz centralnych podczas, gdy realizując wydatki władze samorządowe mają większą swobodę ustalania, zmiany priorytetów oraz wyboru sposobu organizowania działalności na rzecz społeczności lokalnej. Struktura i kierunki wydatków informują o realizowanych zadaniach priorytetowych w danym roku budżetowym.

W przypadku działań inwestycyjnych podejmowanych przez samorządy terytorialne ważne jest analizowanie dwóch zasadniczych kwestii: skłonności do inwestowania oraz zdolności inwestycyjnej.

Zdolność do inwestowania pojawia się wtedy, gdy samorząd posiada wolne środki finansowe (własne) oraz zewnętrzne środki (obce) pozyskane do realizacji danych przedsięwzięć inwestycyjnych. Zdolność inwestycyjna gminy oznacza również możliwość realizowania długookresowych inwestycji (zarówno społecznych, jak i gospodarczych) bez potrzeby ograniczania realizacji zadań bieżących. W praktyce o zasadności realizacji inwestycji często decydują możliwości finansowe (środki własne i obce) oraz poparcie społeczne. Z badań własnych Autorki przeprowadzonych w ramach cytowanej wcześniej rozprawy doktorskiej wynika, iż kwestia zdolności finansowych nie jest jednakże najważniejsza, ponieważ najistotniejszy okazał się czynnik ludzki (kompetencje, umiejętności, postawy).

Warto zatem wspomnieć o skłonności do inwestowania wiążącej się z silnym przywództwem lokalnym oraz cechami sprawnego lidera lokalnego. Istotnym zagadnieniem staje się więc istnienie lokalnych liderów, których można określić mianem przywódcy posiadającego umiejętność przekształcenia danej wizji w rzeczywistość. Jest to także osoba, która potrafi motywować innych do działania, wyzwalając w nich potencjał twórczy, rozwijająca ich wyobraźnię aspirację i dążenia. Dobry lider powinien cechować się indywidualnością, zaangażowaniem, umiejętnościami realizacyjnymi komunikacyjnymi, a także organizacyjnymi. Warto zaznaczyć, iż ważne są także cechy osób decydujących o programie inwestycyjnym gminy, np. wykształcenie, kompetencje, doświadczenie, postawa (aktywna/pasywna), umiejętności strategicznego planowania i działania oraz poparcie społeczne.

Z punktu widzenia organizacji projektów współfinansowanych z projektów UE ważna jest umiejętność tworzenia i realizacji partnerstwa lokalnego rozumianego jako współpraca między różnymi podmiotami publicznymi i prywatnymi, mająca na celu poszukiwanie innowacyjnych metod rozwiązania problemu i ich wdrożenia. Idea partnerstwa dotarła do Polski z Unii Europejskiej i od początku lat 90-tych stosowana była w praktycznym działaniu w wielu przedsięwzięciach przynosząc ogromne korzyści dla rozwoju lokalnego (Biederman i in., 2004, s. 5).

to procure funds from available sources. It is in the interest of the Commune, and of its chances of development, to exploit the greatest possible number of available sources of task financing. When procuring the means for their investments, self-governments are increasingly often turning to the European aid funds. In the years 2007-2013, the majority of resources coming from the Structural Funds and the Cohesion Fund (over 81 per cent) was allocated to the poorest regions included in the convergence plan (e.g. the Lubelskie Voivodeship) (Chądzyński et al. 2007, p. 217). These data show that in the 2007-2013 perspective, there was a huge total amount of resources (over 60,000,000 PLN) made available to even out the disproportions between regions.

One may observe a rising trend in the number of investments made by the local government (Kowalski A., 2006, p. 7). A strong inclination to invest may also be manifest in that the self-governments are choosing large-scale investments, which require more effort and commitment (Winiarski 2000, p. 414).

Therefore, the financial possibilities of the Commune, closely related to the quality of managament, form the basis for determining the strategic objectives of its functioning and development (Rudzka-Lorentz, Sierak 2006, p. 183). Well-distributed investment resources increase the attractivity of a given Commune in the eyes of the investors (Kożuch 2008, p. 182). The most often observed material effects of its investment activity are new appliances, and elements of the technical or social infrastructure.

Results and discussion

Investment activity of the Wisznice Commune compared to other rural communes in the Lubelskie Voivodeship

The Wisznice Commune covers the area of 173 km^2, which puts in the 148th position in terms of size among the 171 rural communes in the Lubelskie Voivodeship. According to the 2013 data, it has 5,178 inhabitants, ranking 78th among the rural communes in terms of population. 462 people have employment, including 271 women. These are mainly people at the working age (56.6 per cent), which gives Wisznice the 73rd position among the rural communes (the average value of this indicator for rural communes in the Lubelskie Voivodeship being 74.3 per cent). Technical and social infrastructure comprises, e.g., 262 kilometres of local roads, including 23 kilometres of hard surface roads; one segment of water supply network, 79.4-kilometre long, with two intake and treatment stations located in the towns of Wisznice and Horodyszcze; and 29.2 kilometres of sewage system.

In 2012, the per capita income was 1,086 PLN, which constituted 86.8 per cent of the average income for the communes in the Lubelskie Voivodeship, and 77.2 per cent of the average income for the communes

Finansowanie potrzeb rozwojowych, zwłaszcza w określonych dziedzinach społecznych i gospodarczych wymaga pozyskiwania środków z dostępnych źródeł finansowania. W interesie gminy i jej szans rozwojowych leży bowiem wykorzystanie jak największej ilości możliwych źródeł finansowania zadań. Samorządy pozyskując środki na inwestycje coraz częściej sięgają po fundusze wsparcia Unii Europejskiej. W latach 2007–2013 dominująca część środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności (ponad 81%) została skierowana do najbiedniejszych regionów objętych celem konwergencji (w tym województwo lubelskie) (Chądzyński i in., 2007, s. 217). Dane te pokazują, iż w trwającej jeszcze pespektywie 2007-2013 przeznaczono ogromną ilość środków (ponad 60 mln zł) na wyrównywanie dysproporcji między regionami.

Zauważalna jest wzrostowa tendencja dotycząca ilości inwestycji samorządu terytorialnego (Kowalski A. 2006, s. 7). Wysoka skłonność do inwestowania może przejawiać się również tym, że są wybierane do realizacji duże przedsięwzięcia inwestycyjne wymagające większego wysiłku i zaangażowania (Winiarski, 2000, s. 414).

Możliwości finansowe gminy w ścisłym powiązaniu z jakością zarządzania stanowią więc podstawę do wyznaczania strategicznych celów jej funkcjonowania i rozwoju (Rudzka-Lorentz, Sierak 2006, s. 183). Dobrze ulokowane wydatki inwestycyjne wpływają na podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej danej gminy (Kożuch 2008, s. 182). Najczęściej obserwowane efekty rzeczowe działalności inwestycyjnej gminy stanowią nowe urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej oraz społecznej.

Wyniki i dyskusja

Działania inwestycyjne gminy Wisznice na tle pozostałych gmin wiejskich województwa lubelskiego

Gmina Wisznice zajmuje powierzchnię 173 km^2 i zajmuje pod tym względem 148 miejsce na 171 gmin wiejskich województwa lubelskiego. Według stanu z 2013r. zamieszkiwało ją 5.178 osób, co daje jej 78 lokatę wśród gmin wiejskich. Pracujący ogółem to 462 osoby, w tym 271kobiet. Jest to głównie ludność w wieku produkcyjnym (56,6%) i zajmuje 73 miejsce pod tym względem wśród gmin wiejskich (średnia wartość tego wskaźnika wśród gmin wiejskich województwa lubelskiego wynosiła 74,3%). Infrastruktura techniczna i społeczna obejmuje, m. in.: drogi gminne łącznie o długości 262 km, a o nawierzchni twardej - 23 km, jeden wodociąg z dwiema stacjami poboru i uzdatniania wody zlokalizowanymi w miejscowościach Wisznice i Horodyszcze oraz sieć o długość 79,4 km, na terenie gminy funkcjonuje także sieć kanalizacyjna o długości 29,2 km.

W 2012r. w gminie Wisznice dochód na mieszkańca wynosił 1086 zł, co stanowiło 86,8% średniej dla gmin w województwie lubelskim oraz 77,2% średniej

in Poland. Currently, there are 317 businesses operating in the Wisznice Commune (60th position among rural communes). The main sources of income for the inhabitants are agriculture and horticulture.

A significant volume presenting the pro-investment approach in the Commune and further reflected in the situation of its inhabitants is the value of investment expenditure per capita. The level of capital expenditures incurred in 2010 by rural communes of the Lubelskie Voivodeship is presented in Figure 1.

w kraju. Na terenie gminy obecnie funkcjonuje 317 przedsiębiorstw (60 lokata wśród gmin wiejskich). Główne źródło utrzymania mieszkańców stanowiło rolnictwo i sadownictwo.

Istotną wielkością obrazującą postawę proinwestycyjną w gminie i przekładającą się na sytuację jej mieszkańców jest wartość wydatków inwestycyjnych na 1 mieszkańca. Poziom wydatków inwestycyjnych poniesionych w 2010r. przez gminy wiejskie województwa lubelskiego zaprezentowano na rysunku 1.

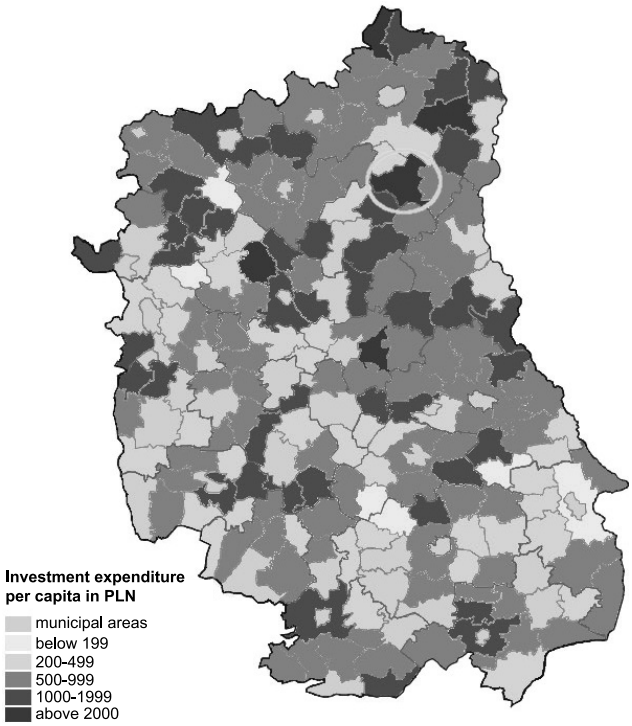

Figure 1. The value of capital expenditure incurred by the Commune of Wisznice compared to other rural municipalities in the Lublin Voivodeship in 2010

Rysunek 1. Wartość wydatków inwestycyjnych poniesionych przez gminę Wisznice na tle pozostałych gmin wiejskich wojew ództwa lubelskiego w 2010r.

Source: own elaboration based on database of Regional Accounting Chamber in Lublin

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

The highest amount of investment expenditure per capita has just been reached by the Commune of Wisznice - 2626.08 PLN. In the period between 2008 and 2010 a significant change of the situation with regards to the participation of the Wisznice commune investment expenditure in total expenditure occurred. The above noted participation amounted to 10.4% in 2008, and already in 2010 more than half of the commune's spending was for the investments (51.6%). The share of expenditure on investment projects co-financed by foreign funds within the commune's investment expenditure increased from 24.4% in 2008 to 68% in 2010. The obtained data confirmed that the Commune of Wisznice has significantly intensified its investment activities which was visible in larger investment spending, which in case of almost 70% came from foreign sources, and therefore from the EU funds.

Najwyższą kwotę wydatków inwestycyjnych na 1 mieszkańca osiągnęła właśnie gmina Wisznice – 2.626,08 zł. W okresie między 2008 i 2010r. znaczącej zmianie uległa sytuacja związana z udziałem wydatków inwestycyjnych gminy Wisznice w wydatkach ogółem. Wspomniany udział wynosił odpowiednio 10,4% w 2008r., a już w 2010r. ponad połowę wydatków gminy stanowiły wydatki inwestycyjne (51,6%). Udział wydatków na zadania inwestycyjne współfinansowane ze środków zagranicznych w wydatkach inwestycyjnych gminy zwiększył się z 24,4% w 2008r. do 68% w 2010r. Uzyskane dane potwierdzają, iż gmina Wisznice znacznie zintensyfikowała działalność inwestycyjną mającą swój wyraz w dokonywaniu większej ilości wydatków o charakterze inwestycyjnym, które w prawie 70% wpierane były ze źródeł zagranicznych, a więc z funduszy UE.

As part of the hereby work the author has therefore attempted to indicate the investment activities carried out at the level of the rural Commune, which compared to other communities of the Lublin Voivodeship (171 units) has been very active in the absorption of EU funds and is at present in the forefront of the region in obtaining EU funds. The situation in this regard is presented in Figures 2 and 3.

W ramach niniejszej pracy autorka podjęła zatem próbę wskazania działań inwestycyjnych realizowanych na szczeblu gminy wiejskiej, która na tle pozostałych gmin województwa lubelskiego (171 jednostek) odznacza się bardzo dużą aktywnością w obszarze absorpcji środków UE oraz znajduje się w czołówce województwa w pozyskiwaniu środków unijnych. Sytuację pod tym względem zaprezentowano na rysunkach 2 i 3.

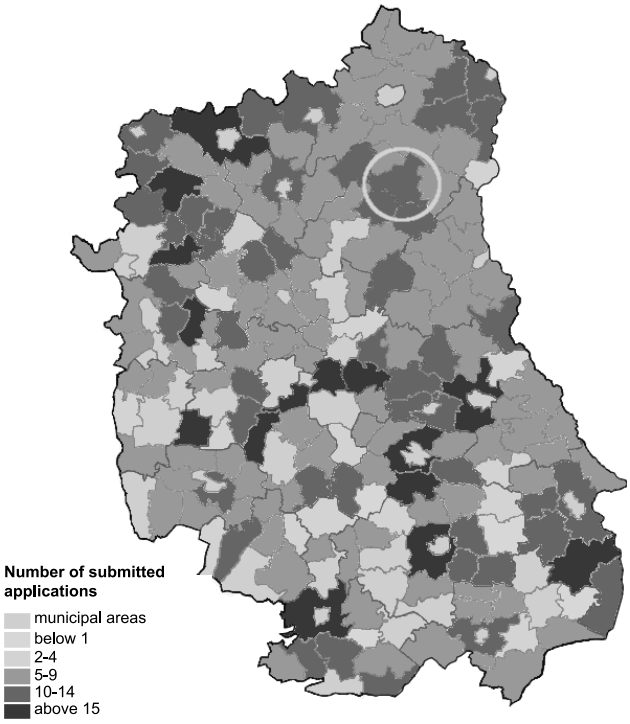

Figure 2. Number of applications submitted by the Commune of Wisznice compared to other rural communes in the Lublin Voivodeship during the period 2007-2010
Rysunek 2. Liczba złożonych wniosków przez gminę Wisznice na tle pozostałych gmin wiejskich województwa lubelskiego w okresie 2007- 2010
Source: own elaboration based on data of Marshal's Office of the Lubelskie region, Lublin
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego

By the end of 2010 (half of the programming period 2007-2013), the Commune of Wisznice, with 14 applications for EU funds, was in the group of communes that submitted from 10 to 14 applications. In total, during the period between 2007 - 2012 the Commune of Wisznice filed 28 applications for investment support from EU funds. An analysis of the findings indicates that the Commune significantly diversified activities in the field of obtaining EU support. Support included both investments in basic infrastructure, which was significantly missing in this part of the country, but also human capital, the development of non-agricultural functions of the Commune.

The study included also the value of obtained funding per capita (Figure 3).

Do końca 2010r. (połowa okresu programowania 2007-2013) gmina Wisznice z 14 wnioskami o dofianasowanie ze środków UE znalazła się w grupie gmin, które złożyły od 10 do 14 wniosków. Łącznie w okresie 2007- 2012 gmina Wisznice złożyła 28 wniosków o wsparcie inwestycji ze środków UE. Analiza wniosków wskazuje, iż gmina znacząco zdywersyfikowała działania w zakresie uzyskania unijnego wsparcia. Wsparcie dotyczyło zarówno inwestycji w podstawową infrastrukturę, której w tej części kraju szczególnie brakowało, ale także kapitał ludzki, rozwój pozarolniczych funkcji gminy.

W badaniach uwzględniono także wartość uzyskanego dofinansowania przypadającą na jednego mieszkańca (Rysunek 3)

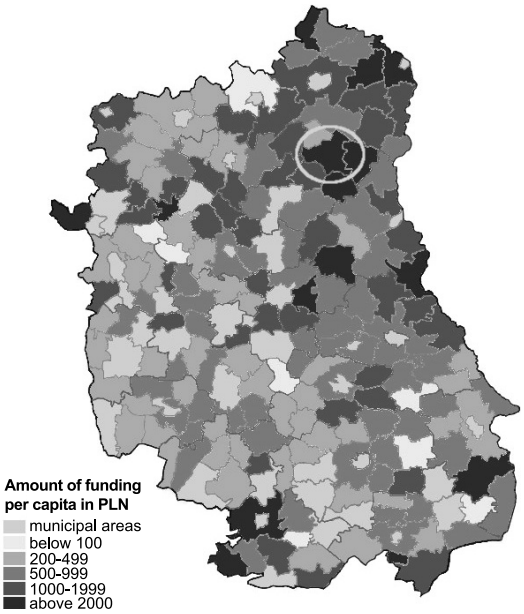

Figure 3. The obtained amount of funds per capita of Commune of Wisznice compared to other rural communities in the province of Lublin 2010 (zł)
Rysunek 3. Uzyskana kwota dotacji przypadająca na 1 mieszkańca gminy Wisznice na tle pozostałych gmin wiejskich województwa lubelskiego w 2010r. (zł)
Source: own elaboration based on database of Marshal's Office of the Lubelskie region, Lublin
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego

Commune of Wisznice is among the communities with the highest amounts of financing per capita (5 187,03 PLN) and took the second place in this respect, after the Commune of Podedworze having obtained the amount (6 820.82 PLN).

Since the beginning of 2007 until the end of 2010 Commune of Wisznice acquired from external sources for realization of their project over 35 million PLN. In total, by the end of 2012 Commune has acquired more than 60 million PLN for investments co-financed from EU aid. Implementation of the annual plan expenditure and the value of investment expenditure budgeted for Wisznice commune in 2010, 2011 and 2012 is shown on the Figure 1.

Gmina Wisznice znalazła się w gronie gmin o najwyższych kwotach uzyskanego dofinansowania przypadającego na jednego mieszkańca (5 187,03zł) i zajęła pod tym względem drugie miejsce, po gminie Podedwórze z kwotą (6 820,82zł).

Od początku 2007r. do końca 2010r. gmina Wisznice na realizację swoich projektów uzyskała z zewnętrznych źródeł ponad 35 mln zł. Łącznie do końca 2012r. gmina pozyskała ponad 60 mln zł na inwestycje współfinansowane ze środków pomocy UE. Wykonanie rocznego planu wydatków oraz wartość wydatków inwestycyjnych ujętych w budżecie gminy Wisznice w latach 2010, 2011 i 2012r. przedstawia Wykres 1.

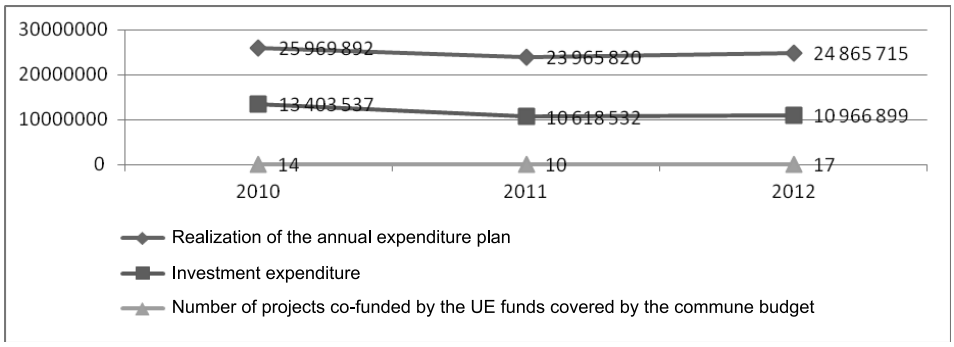

Figure 1. Implementation of the budget, including the value of total expenditure, capital expenditure and the number of projects with EU funding in the years 2010 - 2012
Wykres 1. Wykonanie budżetu z uwzględnieniem wartości wydatków ogółem, wydatków inwestycyjnych i liczby projektów z dofinansowaniem UE w latach 2010 - 2012
Source: Own elaboration based on data contained in the reports of the implementation of the budget of the Commune of Wisznice for 2010, 2011, 2012
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach z wykonania budżetu Gminy Wisznice za 2010, 2011, 2012r.

The obtained results show that the implementation of the annual plan of total expenditure underwent successive reduction and the lowest level was reached in 2011. Between 2010 and 2012 the value of capital expenditures also decreased. This situation definitely arises from the fact that in 2010 the commune benefited from the largest number of funding for the projects, while in the following years, the EU support therefore gradually decreased. By this the number of advertised competition procedures, thus the opportunities of obtaining additional support for investment activities was also lower. Detailed analysis of the investments carried out by the Commune of Wisznice in the 2010-2012 period has been presented in Tables 1,2 and 3.

Uzyskane wyniki pokazują, iż wykonanie rocznego planu wydatków ogółem ulegało sukcesywnemu zmniejszaniu, a najniższy poziom osiągnięto w 2011r. Między rokiem 2010 i 2012 wartość wydatków inwestycyjnych także zmniejszyła się. Ta sytuacja z pewnością wynika z faktu, iż w 2010r. korzystano z dofinansowania największej liczby projektów, a w kolejnych latach pula środków wsparcia UE ulegała stopniowemu zmniejszaniu. Tym samym liczba ogłaszanych procedur konkursowych, a więc szans pozyskania dodatkowego wsparcia działań inwestycyjnych również była mniejsza. Szczegółowa analiza inwestycji prowadzona przez gminę Wisznice w okresie 2010-2012 jest zaprezentowana w tabelach 1,2 i 3.

Table 1. List of investments co-financed from foreign sources and included in the budget plan of the Commune of Wisznice in 2010
Tabela 1. Wykaz inwestycji współfinansowanych ze źródeł zagranicznych i ujętych w planie budżetu gminy Wisznice w 2010r.

Project name	Year of project	Support program	Plan of expenditure in PLN
A comprehensi ve system of pre-school education in communities of Northern Lubelszczyzna	1	OP HC	928.770
Equal opportunities	1	OP HC	386.193
Expansion and modernization of communal sewage treatment plant and extension of the sewerage network in the Commune of Wisznice	1	EEA/Norway Grants*	6.967.959
Comprehensive regulation of water and wastewater Commune of Wisznice	1	PROW 2007-2013	3.166.692
Construction of communal road No. 101262 L"Skośna Polubicze Wiejskie II –Polubicze Dworskie	1	ROP WL	3.131.452
Renovation and adaptation of a rural communes in Polubicze Wiejskie First local center of culture with managing of Commune center	1	PROW 2007-2013	168.970
Able Disabled	1	OP HC	499.96
Effective NGO – a program of cooperation with non-governmental organizations from the Commune of Wisznice	1	OP HC	50.000
Civic Dubica – activation program of the rural Commune	1	OP HC	49.700
Expansion of educational- sports infrastructure in Wisznice	1	RPO WL	54.900
Wisznice summer movie	1	OP HC	48.460
Leader of the Border	1	PWIT EB*	98.480
The development of forms of active integration in the Commune of Wisznice	1	OP HC	76.607
Tourist marking of Commune of Wisznice	1	PROW 2007-2013	40.004

*EEA / Norway Grants - Financial Mechanism of the European Economic Area and Norwegian Financial Mechanism * PWIT EB - Cross-Border Initiatives Support Programme in the Euroregion Bug
Source: Own study based on reports on the implementation of the budget of the commune Wisznice for 2010.
*EEA/Norway Grants - Mechanizm Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, *PWIT EB - Program Wspierania Inicjatyw Transgranicznych w Euroregionie Bug
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu Gminy Wisznice za 2010 r.

In 2010 expenditure for the 14 projects was planned. Most of the funds were allocated for the investment in the expansion and modernization of communal sewage treatment plant and extension of the sewerage network in the Commune of Wisznice. The implementation of the further 10 projects was planned in the upcoming year 2011. (Table 2)

W 2010 r. zaplanowano wydatki dotyczące 14 projektów inwestycyjnych. Najwięcej środków przeznaczono na inwestycję związaną z rozbudową i modernizacją gminnej oczyszczalni ścieków oraz rozbudową sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Wisznice. Realizację 10 projektów zaplanowano w kolejnym 2011r. (Tabela 2)

Table 2. List of investments co-financed from EU funds and included in the budget plan of the Commune of Wisznice in 2011
Tabela 2. Wykaz inwestycji współfinansowanych z funduszy UE i ujętych w planie budżetu gminy Wisznice w 2011r.

Project name	Year of project	Support program	Plan of expenditure in PLN
A comprehensive system of pre-school education in communities of Northern Lubelszczyzna	2	OP HC	925.172
Equal opportunities	2	OP HC	231.016
Comprehensive regulation of water and wastewater Commune of Wisznice	2	PROW 2007-2013	3.101.732
Expansion and modernization of communal sewage treatment plant and extension of the sewerage network in the Commune of Wisznice	2	PROW 2007-2013	543.635
Expansion of educational- sports infrastructure in Wisznice	2	RPO WL	1.500.000
The development of forms of active integration in the Commune of Wisznice	2	OP HC	86.630
Pure energy in the Valley of Zielawy - installation of solar systems in the 5 communities	1	RPO WL	5.281.595
New chances – new opportunities	1	PO KL	201.153
The promotion of culture and tourism in the tourist area of Valley of Zielawy	1	RPO WL	2.127
Improvement of ecological safety in Valley of Zielawy	1	RPO WL	4.562

Source: own work based on reports on budget implementation of Commune of Wisznice za 2011r.
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu Gminy Wisznice za 2011r.

In 2011r. more than half (6) projects were the continuation of the projects planned in the previous financial year. Among the new projects, the largest planned expenditure related to the project "Pure Energy in the Valley of Zielawy - installation of solar systems in the five communities".

W 2011r. ponad połowa (6) projektów stanowiła kontynuację realizacji projektów zaplanowanych w poprzednim roku budżetowym. Wśród nowych projektów największa zaplanowana kwota wydatków dotyczyła projektu „Czysta energia w Dolinie Zielawy – montaż instalacji solarnych na terenie 5 gmin".

Table 3. List of investments co-financed from foreign sources and included in the budget plan of Commune of Wisznice in 2012
Tabela 3. Wykaz inwestycji współfinansowanych ze źródeł zagranicznych i ujętych w planie budżetu gminy Wisznice w 2012r.

Project name	Year of project	Support program	Plan of expenditure in PLN
A comprehensive system of pre-school education in communities of Northern Lubelszczyzna	3	OP HC	439.143
The development of forms of active integration in the Commune of Wisznice	3	OP HC	10.430
Comprehensive regulation of water and wastewater Commune of Wisznice	3	PROW 2007-2013	2.137.411
Expansion of educational- sports infrastructure in Wisznice	3	RPO WL	3.920.520
Pure energy in the Valley of Zielawy - installation of solar systems in the 5 communities	2	RPO WL	4.368.533
New chances – new opportunities	2	OP HC	234.940
The promotion of culture and tourism in the tourist area of Valley of Zielawy	2	RPO WL	337.250
Center recovery of Commune of Wisznice	1	PROW 2007-2013	561.000
Increase the investment attractiveness of Wisznice	1	RRPO WL	88.696
Individualization of teaching in classes I-III in Commune of Wisznice	1	OP HC	131.858
Academy Sołecka	1	OP HC	49. 988
Computers for Seniors	1	OP HC	49. 550
Modern Housewife. The training program for housewives of the village Dubica	1	OP HC	48. 216
Renovation and adaptation to cultural historic church Uniate Church. St. George and the Assumption of Mary in Wisznice	1	RPO WL	116.639
Construction of roads linking the provincial road No. 812 with national road No. 63 in Wisznice	1	RPO WL	895 .061
Expansion and modernization of communal sewage treatment plant and extension of the sewerage network of Commune of Wisznice	1	EEA/Norway Grants*	781.136zł
Development of Local Cultural Center in Rowiny	1	PROW 2007-2013	12.440zł

*EEA/Norway Grants - Financial Mechanism of EEA and Norwegian Financial Mechanism
Source: own work based on reports on the implementation of the budget of the Commune of Wisznice for 2012.
*EEA/Norway Grants - Mechanizm Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu Gminy Wisznice za 2012 r.

List of investments made in 2012, contains 17 projects presented in Table 3.

Analysis of the projects shows that four of them were continued from 2010, whereas for the remaining three of them it was the second year of their implementation. New projects predominated in the budget plan, and their number was 10, however, the most significant spending was planned for the continuation of the project "Pure Energy in the Valley of Zielawy - installation of solar systems in the 5 communities".

In the framework of the study its author decided to broadly analyze the project realized as partnership of five municipalities, because it included the largest amount of expenditure in the period - including 9.650128 PLN. Based on an agreement-actions were executed in the scope of healthy energy in the Valley of Zielawy. This project received support from the ROP program and included investments associated with the creation of environmentally friendly energy through the creation of renewable energy sources. Thanks to this project 925 solar systems were installed on private houses and public buildings, and the company Energy in Valley of Zielawy was launched.

Concluded partnership of communes also allowed them to build a common 20 sections of roads with a total length of about 18 km and to improve ecological security through the purchase of cars for firefighters. Furthermore, 16 new groups for nearly 400 children aged 3 to 5 years were created through the support of education. The Commune also involved in the promotion of culture by creating supralocal brand (own logo, website and advertising campaign) Valley of Zielawy. A tourist product was created – a recurring event in the form of periodically organized Festival of Herbs.

Mayors of communities forming partnerships emphasize that the combining efforts in obtaining European funds increases the chances and opportunities for investment activities in infrastructure, education, culture and promotion. They argue that in the case of partnerships chances of success are much greater, because the results of the projects cover a wider area and impact a larger group of people. It should be emphasized that the partnership is developing and affiliated mayors of communes are planning further action to form a joint strategy of development. In the new programming period 2014-2020 they plan to propose the creation of Intervention Strategic Area in which the partnership communities of Valley of Zielawy and the Commune of Milanów will be formed. This project consists of the improvement of the technical condition of water management facilities in the Valley of Zielawy.

In conclusion, it is worth mentioning that the development activities, including the activity related to obtaining funds from external sources and investment activity of the Commune of Wisznice was awarded with many honors. Therefore, in the ranking of European Commune, European City Wisznice occupied 3rd place in 2008 and 2009. In 2010 Wisznice

Wykaz inwestycji zrealizowanych w 2012 r. zawiera 17 projektów przedstawionych w Tabeli 3.

Analiza projektów wskazuje, iż cztery z nich były kontynuowane od 2010r., natomiast w przypadku trzech był to drugi rok ich realizacji. Nowe projekty przeważały w planie budżetu, a ich liczba wyniosła 10. Najwięcej wydatków zaplanowano jednak na kontynuację projektu „Czysta energia w Dolinie Zielawy – montaż instalacji solarnych na terenie 5 gmin".

W ramach opracowania zdecydowano się szerzej zanalizować realizację projektu w ramach partnerstwa 5 gmin, ponieważ obejmował on największą kwotę wydatków w analizowanym okresie – łącznie 9.650128zł. Na podstawie porozumienia zrealizowano działania w zakresie zdrowej energii w Dolinie Zielawy. Projekt ten uzyskał wsparcie z programu RPO WL i obejmował inwestycje związane z tworzeniem energii przyjaznej środowisku poprzez tworzenie jej odnawialnych źródeł. Dzięki temu projektowi zamontowano 925 instalacji solarnych na domach prywatnych i użyteczności publicznej oraz powołano spółkę Energia Dolina Zielawy.

Zawarte partnerstwo gmin umożliwiło także wspólne wybudowanie 20 odcinków dróg o łącznej długości około 18 km oraz poprawę bezpieczeństwa ekologicznego poprzez zakup samochodów dla straży pożarnej. Utworzono także 16 nowych grup dla blisko 400 dzieci w wieku od 3 do 5 lat poprzez wsparcie edukacji przedszkolnej. Gminy zaangażowały się również w promocję kultury tworząc ponadlokalną markę (własne logo, strona internetowa oraz akcja reklamowa) Doliny Zielawy. Stworzono produkt turystyczny-wydarzenie poprzez organizowanie cyklicznego Festiwalu Ziół.

Wójtowie gmin tworzących partnerstwo podkreślają, iż połączenie wysiłków w zdobywaniu środków europejskich zwiększa szanse oraz możliwości prowadzenia działań inwestycyjnych w obszarze infrastruktury, edukacji, kultury i promocji. Twierdzą, iż w przypadku partnerstwa szanse na sukces są znacznie większe, ponieważ rezultaty projektów obejmują szerszy obszar i oddziaływają na większą grupę mieszkańców. Należy podkreślić iż partnerstwo się rozwija a wójtowie zrzeszonych gmin planują kolejne działania tworząc wspólną strategię rozwoju. W nowym okresie programowania 2014-2020 proponują utworzenie Obszaru Strategicznej Interwencji w skład którego wchodziłyby gminy partnerskie Doliny Zielawy oraz gmina Milanów. W projekcie tym zakłada się poprawę stanu technicznego urządzeń melioracji wodnej w obszarze Doliny Zielawy.

Podsumowując warto wspomnieć, iż za działania prorozwojowe, w tym m.in. za aktywność w pozyskiwaniu środków finansowych ze źródeł zewnętrznych oraz aktywność inwestycyjną gmina Wisznice uhonorowana została wieloma wyróżnieniami. I tak w rankingu Europejska Gmina, Europejskie Miasto zajmowała 3 miejsce w 2008 i 2009r. W 2010r.

was awarded honors of "Podlasie Laurel tree" in the category "Thrifty Commune". In 2012 the commune was awarded the Civic Award in the category "Government Partnership" established and presented by the President of RP Bronislaw Komorowski. This award was granted through a partnership of 5 communities: Wisznice, Sosnówka, Rossosza, Jabłoni, Podedwórze under the name Valley Zielawy (Klimkowicz et al., 2011, p 178-182). In July 2013 Mayor of Wisznice also received an award for taking second place in the ranking of Self-governments "Rzeczpospolita" in the category "Best Commune in the use of EU funds."[5] The position of second rural commune in the country in terms of acquisition and use of EU funds is a remarkable achievement of commune of Wisznice. In 2013 Commune of Wisznice also received the title and an award of Ambassador of East in the category of "Self-government" for the creation of the Union of Communes of Valley of Zielawy.

Wisznice zostały uhonorowane wyróżnieniem „Wawrzyn Podlasia" w kategorii „Gmina gospodarna". W 2012r. gmina została nagrodzona Nagrodą Obywatelską w kategorii „Partnerstwo Samorządów" ustanowioną i wręczoną przez Prezydenta Bronisława Komorowskiego. Wyróżnienie to zostało przyznane za sprawą partnerstwa 5 gmin: Wisznic, Sosnówki, Rossosza, Jabłoni, Podedwórza pod nazwą Dolina Zielawy (Klimkowicz i in., 2011, s. 178-182). W lipcu 2013r. Wójt Gminy Wisznice odebrał także nagrodę za zajęcie II miejsca w Rankingu Samorządów „Rzeczypospolitej" w kategorii „Najlepsza gmina w dziedzinie wykorzystania funduszy unijnych"[5]. Pozycja drugiej gminy wiejskiej w kraju pod względem pozyskiwania i wykorzystania funduszy UE jest niezwykłym osiągnięciem gminy Wisznice. W 2013r. gmina Wisznice otrzymała również tytuł i statuetkę Ambasadora Wschodu w kategorii „Samorząd", za tworzenie Związku Gmin Doliny Zielawy.

Conclusions

Commune of Wisznice undertook to implement many activities of an investment nature in different areas, among others, renewable energy, the development of children and youth, improving the technical infrastructure. For the realization of these investments it not only used its own resources but the commune also availed of the support from EU funds. The amount and nature of the investment activities undertaken within the commune indicates the highly active and innovative actions of local leaders.

Many communities are concerned that there is no chance of obtaining funding for their investments among other things, due to the size and wealth of the commune, but communities such as Wisznice and its creative approach and the willingness to search for available opportunities deny this concern. Commune of Wisznice can therefore serve as a model of active investment behavior and encourage other individuals to take up the challenges associated with obtaining external sources of investment support.

Wnioski

Gmina Wisznice podjęła się realizacji wielu działań o charakterze inwestycyjnym w różnych obszarach m.in. energii odnawialnej, rozwoju dzieci i młodzieży, poprawy infrastruktury technicznej. Do realizacji wspomnianych inwestycji wykorzystano nie tylko środki własne gminy lecz także duże wsparcie z funduszy UE. Ilość oraz charakter podejmowanych działań inwestycyjnych wskazuje na wysoce aktywne i innowacyjne działanie liderów lokalnych.

Wiele gmin obawia się, że nie ma szans na uzyskanie dofinansowania swoich inwestycji między innymi ze względu na wielkość i zamożność gminy, ale takie gminy jak Wisznice i jej kreatywne podejście oraz chęć poszukiwania dostępnych możliwości temu zaprzeczają. Przykład gminy Wisznice może zatem stanowić wzór aktywnych zachowań inwestycyjnych i zachętę dla innych jednostek do podejmowania wyzwań związanych z pozyskiwaniem zewnętrznych źródeł wsparcia inwestycji.

References / Literatura:

1. Biederman A., Futymski A., Jarzębska A., Kazior B., Serafin R., Szmigielski P. (2004), *Grupy partnerskie. Od idei do współdziałania. Praktyczny poradnik*, Fundacja Partnerstwo dla Środowiska, Kraków Fundacja Fundusz Współpracy Program Agrolnia, s. 5
2. Chądzyński J., Nowakowska A., Przygrodzki Z. (2007), *Region i jego rozwój w warunkach globalizacji*, Wyd. CEDEWU.PL, Warszawa, s. 217
3. Gałuszka K. (2009), *Zadania zasadniczą determinantą wydatkowania środków przez jednostki samorządu terytorialnego*. W: Famulska T., *Gospodarka finansowa jednostek samorządu w warunkach integracji.* Wydawnictwo AE Katowice, Katowice, s. 29 – 30
4. Grabczuk K. (2010), *Samorząd terytorialny a fundusze europejskie – nowe doświadczenia i wyzwania*. W: Szewczak M., Grabczuk K. (red.), *Administracja społeczna i gospodarcza 5 lat po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej*. Wydawnictwo KUL, Lublin, s. 9-10

[5] http://www.wisznice.pl (access 01.09.2013)

5. Jastrzębska M. (2005), *Polityka inwestycyjna jednostek samorządu terytorialnego*, „Samorząd Terytorialny", nr 9, s. 16
6. Klimkowicz B. (2011), *Współczesna gmina*. W: Tarasiuk D., Tymochowicz M., Dudek- Szumigaj A., Latawiec K., Fronczek Z., *Śladami minionego czasu…* Monografia gminy Wisznice. Gminna Biblioteka Publiczna w Wisznicach, Lublin-Wisznice, s. 178-182
7. Kosek-Wojnar M. (2006), *Samodzielność jednostek samorządu terytorialnego w sferze wydatków*, WSE w Bochni, Zeszyty Naukowe, nr 4, s. 85
8. Kowalski A. (2006), *Inwestycje lokalne i źródła ich finansowania*, Wydawnictwo IERiGŻ Warszawa 2006, s. 7
9. Kożuch A. (2008), *Instrumenty zarządzania rozwojem lokalnym*, Roczniki Naukowe SERiA, tom VIII, Zeszyt 4, s. 182
10. Michalak A. (2007), *Finansowanie inwestycji w teorii i praktyce,* Wydawnictwo PWN, Warszawa, s. 13–14
11. Rudzka-Lorentz Cz., Sierak J. (2006), *Zarządzanie finansami w gminach*. W: Sochacka-Krysiak H. (red.), *Zarządzanie gospodarką i finansami gminy*, Wydawnictwo SGH, Warszawa, s. 183
12. Winiarski B. (2000), *Polityka gospodarcza*, Wydawnictwo PWN, Warszawa, s. 414.
13. Wrzosek S. (2008), *System: Administracja publiczna. Systemowe determinanty nauki administracji*. Wydawnictwo KUL, Lublin, s. 176
14. Zalewski A. (2007), Reformy sektora publicznego w duchu nowego zarządzania publicznego. W: Zalewski A. (red.), *Nowe zarządzanie publiczne w polskim samorządzie terytorialnym*. Wydawnictwo SGH, Warszawa, s. 26.
15. Ziółkowski M., Goleń M. (2006), *Zarządzanie strategiczne rozwojem lokalnym*. W: Sochacka-Krysiak H. (red.), *Zarządzanie gospodarką i finansami gminy*. Wydawnictwo SGH, Warszawa, s. 62
16. Zygmunt J., Mach Ł. (2011), *Zróżnicowanie wydatków inwestycyjnych w gminach powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego*. Barometr Regionalny nr 4, s. 67
17. http://www.wisznice.pl (dostęp 01.09.2013r.)

Submitted/ Zgłoszony: January/ styczeń 2014
Accepted/ Zaakceptowany: May/ maj 2014